

Izvorna jezična inačica ove stranice [fr](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

[francuski](#)

Swipe to change

Vrste pravnih struka

Francuska

Ovaj odjeljak sadržava pregled različitih pravnih profesija.

Službeni prijevod nije dostupan u jezičnoj verziji koju tražite.

Ovdje možete pristupiti strojnom prijevodu ovog sadržaja. Imajte na umu da je svrha tog prijevoda samo pružiti kontekst. Vlasnik ove stranice ne prihvaca nikakvu odgovornost ni obvezu u pogledu kvalitete strojno prevedenog teksta.

-----hrvatski-----bugarskišpanjolskičeškidanskijemačkiestonskigrčkiengleskitalijanskilatvijskilitavskimadarskimalteškinizozemski poljskiportugalskirumunjskislovačkislovenskifinskišvedski

Pravne profesije – uvod

Suci

Organizacija

U Francuskoj se **profesionalni suci** (*magistrats*) dijele na **suce**, koji sude u pravnim predmetima, i tužitelje, koji rade u **uredu javnog tužitelja** (*ministère public ili parquet*). Suci se često nazivaju *magistrats du siège*, dok su tužitelji koji rade u uredu javnog tužitelja poznati kao *magistrats du parquet*.

Suci sude u sporovima. Uloga je **ureda javnog tužitelja zastupati javne interese i osiguravati ispravnu primjenu prava**. Pravila kojima se uređuje profesija suca propisana su Odlukom (*ordonnance*) br. 58-1270 od 22. prosinca 1958. o donošenju organskog zakona (*loi organique*) o statusu sudstva. Prema članku 1. te odluke suca se u različitim fazama njegove karijere može imenovati sucem ili tužiteljem u uredu javnog tužitelja. To je poznato kao načelo jedinstva sudstva, a to je načelo potvrđeno i Ustavno vijeće, ponajprije u odluci od 11. kolovoza 1993. Svi suci čine dio sudske vlasti, od koje se prema članku 66. Ustava traži da štiti slobode pojedinaca. Ipak, postoji određen broj razlika u pravilima kojima se uređuje profesija sudaca: suci ne podliježu uputama bilo koje više vlasti i uživaju sigurnost položaja jer ne mogu dobiti premještaj bez vlastita pristanka. Postoje razlike i s obzirom na način imenovanja sudaca. Suci na Kasacijskom sudu, prvi predsjednici žalbenih sudova i predsjednici sudova imenju se uz pristanak ili na prijedlog Vrhovnog sudskega vijeća (*Conseil supérieur de la magistrature*). Vrhovno sudske vijeće u konačnici ima disciplinske ovlasti nad svim sucima. S druge strane, tužitelji u uredu javnog tužitelja imenju se nakon savjetovanja s Vrhovnim sudskeg vijećem, pri čemu je ministar pravosuđa odgovoran za predlaganje imenovanja i izvršavanje disciplinskih ovlasti.

Većina sudaca **zapošljava se na temelju natječaja** (*concours*). Kako bi mogli pristupiti prvom natječaju otvorenom za vježbenike, kandidati moraju imati diplomu kojom se potvrđuje da su završili najmanje četiri godine visokog obrazovanja, do razine magistra. Uspješni kandidati imenju se sucima **pripravnicima** (*auditeurs de justice*) i svi potom prolaze isto ospozobljavanje, koje provodi Francuska nacionalna sudačka škola (*École nationale de la magistrature – ENM*). No, sucem se može postati i izravno. Na kraju svojeg ospozobljavanja u ENM-u suci pripravnici imenju se uredom (*décret*) na sud ili u ured javnog tužitelja.

Osim svojih pravosudnih funkcija **voditelji sudova** (predsjednik suda i javni tužitelj odnosno prvi predsjednik i glavni javni tužitelj, ovisno o sudu) imaju i upravne dužnosti, primjerice dužnosti u vezi s određivanjem rasporeda ročišta.

Dana 1. siječnja 2018. bilo je **8412 aktivnih sudaca**, od kojih je njih 7881 bilo zaposleno na sudovima ili u uredu javnog tužitelja.

Vrhovno sudske vijeće

Vrhovno sudske vijeće (*Conseil supérieur de la magistrature – CSM*) predviđeno je **člankom 65. Ustava**. Ustavnim zakonom od 23. srpnja 2008. promijenjeni su sastav Vrhovnog vijeća i njegove ovlasti u odnosu na imenovanja te je predviđena mogućnost da mu predmete upućuju stranke. Predsjednik Republike sad više nije član Vrhovnog sudskega vijeća.

Odjelom Vijeća s nadležnošću nad sucima predsjedava prvi predsjednik Kasacijskog suda. Uključuje i pet sudaca, jednog tužitelja iz ureda javnog tužitelja, jednog člana Državnog vijeća (*Conseil d'État*) (kojeg imenuje Državno vijeće), jednog odvjetnika (*avocat*) i šest kvalificiranih osoba koje ne pripadaju zakonodavnom tijelu, redovnim sudovima ili upravnim sudovima. Predsjednik republike, predsjednik Nacionalne skupštine (*Assemblée nationale*) i predsjednik Senata imenju po dvije kvalificirane osobe.

Odjelom Vijeća s nadležnošću nad tužiteljima iz ureda javnog tužitelja predsjedava glavni javni tužitelj (*procureur général*) pri Kasacijskom sudu. Uključuje i pet tužitelja iz ureda javnog tužitelja i jednog suda, zajedno s već navedenim članom Državnog vijeća, odvjetnikom i šest kvalificiranih osoba.

Odjel Vijeća s nadležnošću nad sucima predlaže imenovanja na mesta sudaca na Kasacijskom sudu, prvi predsjednika žalbenih sudova (*cours d'appel*) i predsjednika regionalnih sudova (*tribunaux de grande instance*). Ostali suci mogu se imenovati samo uz **pristanak** tog odjela.

Taj odjel djeluje kao **disciplinsko vijeće** za sice. U tom svojstvu odjel uključuje i sica koji je član odjela Vijeća s nadležnošću nad tužiteljima iz ureda javnog tužitelja.

Odjel Vijeća s nadležnošću nad tužiteljima iz ureda javnog tužitelja daje svoje mišljenje o imenovanjima tih tužitelja, kao i mišljenje o disciplinskim mjerama poduzetima u odnosu na te tužitelje. U tom svojstvu, osim članova iz članka 65. stavka 3., uključuje i tužitelja iz ureda javnog tužitelja koji je član odjela Vijeća s nadležnošću nad sucima.

Ured javnog tužitelja

Organizacija

Tužitelji u uredu javnog tužitelja moraju djelovati u interesu društva, koje zastupaju tako što zahtijevaju provedbu prava.

Uz iznimku Ureda glavnog javnog tužitelja (*parquet général*) pri Kasacijskom sudu, koji je zaseban ured, francuski uredi javnih tužitelja čine hijerarhijski ustrojenu organizaciju u nadležnosti ministra pravosuđa. Člankom 30. Zakonika o kaznenom postupku predviđa se da ministar pravosuđa provodi kaznenopravnu politiku koju odredi vlada. Ministar treba osigurati da se ta politika provodi usklađeno u cijeloj zemlji. U tu svrhu ministar može tužiteljima u uredu javnih tužitelja davati opće upute o kaznenopravnoj politici.

Pri svakom **regionalnom sudu** (*tribunal de grande instance*) postoji ured javnog tužitelja, koji vodi **javni tužitelj** (*procureur de la République*) i koji je sastavljen od nekoliko tužitelja koji su odgovorni javnom tužitelju. Javni tužitelj upravlja uredom, što uključuje raspodjelu zadataka i odjela među savjetnicima javnog tužitelja (*procureurs adjoints*), zamjenicima javnog tužitelja (*vice-procureurs*) i pomoćnicima javnog tužitelja (*substituts*). Javni tužitelj koji upravlja tim uredom djeluje pak pod nadzorom i vodstvom glavnog javnog tužitelja (*procureur général*).

Unatoč toj **hijerarhijskoj strukturi**, ured javnog tužitelja smatra se **jedinstvenom jedinicom** jer pomoćnik za djelovanje ne treba odobrenje nadređenog, a sve njegove radnje obvezuju ured javnog tužitelja kao cjelinu.

Uloga i funkcije

Funkcije ureda javnog tužitelja uglavnom se odnose na provedbu **kaznenog prava**. Ured vodi **istrage** i sâm poduzima sve potrebne mjere za progon kaznenih djela ili se brine da se te mjere poduzimaju. Ima diskrecijsko pravo odlučivati koje radnje treba poduzeti u kaznenim predmetima (npr. pokretanje preliminarne sudske istrage (*ouverture d'une information judiciaire*), upućivanje predmeta suda (*renvoi devant une juridiction de jugement*) ili obustava postupka (*classement sans suite*)). Dužan je sudjelovati na sudske raspravama; tužitelj iz ureda javnog tužitelja koji se pojavi pred sudom može iznositi usmena očitovanja kako smatra najprikladnijim za pravilno suđenje (o činjenicama, osobinama optuženika i presudi). Ured javnog tužitelja osigurava i izvršenje presuda.

Ured javnog tužitelja odgovoran je za **zaštitu maloljetnika** koji su ugroženi i ima određene građanskopravne funkcije (u pogledu, primjerice, statusa pojedinaca u matičnim knjigama rođenih, vjenčanih i umrlih), upravne funkcije (npr. u pogledu ugostiteljskih objekata, periodičnog tiska ili izravnog marketinga) i komercijalne funkcije (npr. u pogledu nekih stecajnih postupaka).

Uloga i funkcije sudaca objašnjene su na stranici o redovnim sudovima.

Suci laici (*Juges non professionnels*)

Privremeno imenovani suci laici (*magistrats exerçant à titre temporaire*)

Kako bi se sudovanje približilo zajednici, moguće je zaposliti predstavnika civilnog društva kao privremeno imenovanog suca laika (*magistrat exerçant à titre temporaire – MTT*) koji privremeno pomaže u radu pravosudnog sustava u skladu s člankom 41-10 i sljedećim člancima Odluke (*ordonnance*) br. 58-1270 od 22. prosinca 1958. o donošenju organskog zakona (*loi organique*) o statusu sudstva, kako je izmijenjena.

Posebna značajka uloge privremeno imenovanih sudaca laika jest ta da za vrijeme svojeg mandata mogu obnašati dužnosti suca okružnog suda, suca policijskog suda i/ili prisjednika u predmetima koji se vode pred tročlanim sudske vijećem na regionalnim sudovima te istodobno obavljati profesionalnu djelatnost koja je spojiva s njihovim sudske dužnostima.

Nedavni rast broja privremeno imenovanih sudaca laika izravna je posljedica ukidanja funkcije sudaca lokalnih sudova (*juges de proximité*), koja je izvorno uvedena Zakonom od 9. rujna 2002., a ukinuta člankom 15. Zakona br. 2016-1547 od 18. studenoga 2016. o osuvremenjivanju pravosudnog sustava za potrebe 21. stoljeća i Uredboj br. 2017-683 od 28. travnja 2017.

Organskim zakonom (*loi organique*) br. 2016-1090 od 8. kolovoza 2016, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2017., uloga suca lokalnog suda spojena je s ulogom privremeno imenovanog suca laika.

Privremeno imenovani suci laici zapošljavaju se redovito, i to na osnovi prijave (a ne u postupku natječaja).

Uvjeti za obnašanje dužnosti privremeno imenovanog suca laika

Privremeno imenovani sudac laik mora biti francuski državljanin, u dobi od 35 do 75 godina, imati sva građanska prava, dobro se vladati, ispunjavati sve uvjete za nacionalnu službu i biti tjelesno sposoban obavljati tražene dužnosti, pri čemu se u obzir uzimaju moguće prilagodbe koje se mogu izvršiti zbog invaliditeta.

Kandidat za tu funkciju mora ispunjavati i jedan od sljedećih uvjeta:

mora imati diplomu kojom se potvrđuje da je završio barem četiri godine dodatnog obrazovanja (ili jednakovrijednu kvalifikaciju) te imati dokazano profesionalno iskustvo od barem sedam godina koje ga čini kvalificiranim za obavljanje sudačkih dužnosti

mora biti ravnatelj* tajništva suda i imati dokazano radno iskustvo od sedam godina u svojstvu sudske tajnika

mora biti javni službenik kategorije A u Ministarstvu pravosuđa** i imati dokazano radno iskustvo od barem sedam godina u tom svojstvu

mora biti član ili bivši član regulirane ili zaštićene pravne ili sudske profesije i imati barem pet godina dokazanog iskustva u obavljanju te profesionalne prakse.

Status privremeno imenovanih sudaca laika

Odjel Vrhovnog sudske vijeća s nadležnošću nad suncima daje mišljenje o kandidatima koje je predložio ministar pravosuđa.

Privremeno imenovani suci laici, koji se imenuju uredbom (*décret*) predsjednika republike, podliježu pravilima koja vrijede za profesionalne suce.

Imenjuju se na mandat od pet godina, koji se može jednom obnoviti, i ne smiju obnašati dužnosti nakon što navrše 75 godina.

Uz svoje sudske dužnosti mogu obavljati i profesionalnu djelatnost, pod uvjetom da ta djelatnost nije na popisu nespojivih djelatnosti navedenih u prijavi.

Dužnosti privremeno imenovanih sudaca laika

Privremeno imenovani suci laici mogu obavljati sljedeće dužnosti:

Na regionalnom sudu mogu suditi u građanskim i kaznenim predmetima kao prisjednici u tročlanim sudske vijećima. Mogu potvrđivati nagodbe u kaznenim predmetima, pri čemu ta dužnost ne smije činiti više od trećine radnih zaduženja koja su im dodijeljena. Mogu suditi i na policijskim sudovima u ograničenom broju predmeta koji uključuju prve četiri kategorije prometnih prekršaja i petu kategoriju s fiksnim novčanim kaznama te obrađivati naloge o kaznama za navedene prekršaje.

Na okružnom sudu mogu suditi u građanskim predmetima, pri čemu ta dužnost ne smije činiti više od trećine radnih zaduženja koja su im dodijeljena na okružnom sudu.

Ospozobljavanje privremeno imenovanih sudaca laika

Privremeno imenovani suci laici prolaze teorijsko ospozobljavanje u trajanju od deset dana koje se provodi u Nacionalnoj sudačkoj školi (ENM).

Na temelju odluke Vrhovnog sudske vijeća moraju završiti ili probni rad na sudu u trajanju od 40 do 80 dana tijekom šest mjeseci ili razdoblje ospozobljavanja na sudu u trajanju od 40 dana, koje se iznimno može skratiti uzimajući u obzir profesionalno iskustvo kandidata.

Naknada koju primaju privremeno imenovani suci laici

Privremeno imenovani suci laici primaju naknadu za svoje usluge prema broju održanih radnih smjena.

Jedinična cijena za radnu smjenu iznosi 106,28 EUR bruto (u skladu s indeksom plaća u javnom sektoru na dan 1. veljače 2017.), pri čemu godišnje smiju odraditi najviše 300 radnih smjena.

Privremeno imenovani suci laici ne primaju naknadu za putne troškove od mjesta stanovanja do suda na koji su raspoređeni.

Članovi radnih sudova

Radni sudovi, koji su osnovani 1806., prvostupanjski su sudovi specijalizirani za rješavanje pojedinačnih sporova između zaposlenika ili pripravnika i poslodavaca u vezi s njihovim ugovorima o radu ili pripravnistvu. Suci (članovi) radnih sudova dolaze iz svijeta rada.

Sustav radnih sudova temelji se na ideji da bi radne odnose, koji su po prirodi specifični i složeni, trebali preispitivati suci s iskustvom u tim odnosima (kao zaposlenici ili kao poslodavci).

Radni sudovi stoga nužno imaju jednak broj predstavnika zaposlenika i poslodavaca (zajednička vijeća). Članovi suda podijeljeni su na dva kolegija (zaposlenici i poslodavci) i pet specijaliziranih odjela (industrija, trgovina, poljoprivreda, ostale djelatnosti i upravljanje).

Radni sudovi imaju ukupno 14 512 članova, koji svoje dužnosti obavljaju na 210 radnih sudova u kontinentalnoj Francuskoj i prekomorskim područjima te rješavaju približno 142 500 predmeta godišnje.

Glavna im je zadaća pomiriti stranke u sporu te, ako pomirba ne uspije, rješiti njihov spor.

Način imenovanja

Od 1979. članove radnih sudova birali su njihovi kolege iz svijeta rada svakih pet godina na neposrednim općim izborima. S obzirom na sve manju izlaznost birača na te izbore, a time i sve manju legitimnost sustava radnih sudova, razmotreni su novi načini imenovanja članova tih sudova.

U skladu s time, Odlukom (*ordonnance*) br. 2016-388 od 31. ožujka 2016., kojom se ujedno potvrđuje specifična priroda sustava radnih sudova, neposredni izbori zamijenjeni su imenovanjem na prijedlog sindikata i udruženja poslodavaca, nakon izračuna njihove reprezentativnosti u okviru postupka uvedenog za mjerjenje reprezentativnosti sindikata i udruženja poslodavaca.

Sada postoji opći krug imenovanja članova radnih sudova svake četiri godine. Imenovanje se provodi zajedničkom odlukom (*arrêté*) ministara pravosuđa i rada. Mjesta na radnim sudovima koja se uprazne za vrijeme mandata objavljaju se u okviru dopunskih krugova imenovanja te se popunjavaju u skladu s istim postupkom kao i za opći krug imenovanja.

Ospozobljavanje

Zakonom br. 2015-990 od 6. kolovoza 2015. o rastu, aktivnosti i ravnopravnim gospodarskim mogućnostima nastojalo se pojačati profesionalizaciju članova radnih sudova, ponajprije uvođenjem obveznog početnog i kontinuiranog ospozobljavanja.

Stoga članovi radnih sudova prolaze obvezno početno ospozobljavanje prije početka obavljanja svojih sudačkih dužnosti te kontinuirano ospozobljavanje nakon toga.

Početno ospozobljavanje jednako je za članove koji predstavljaju poslodavce i one koji predstavljaju zaposlenike. Organizira ga i provodi Nacionalna sudačka škola (ENM), a sastoji se od nekoliko teorijskih i praktičnih modula u ukupnom trajanju od pet dana. Ako bilo koji član radnog suda ne završi početno ospozobljavanje u roku od 15 mjeseci od prvog dana drugog mjeseca od trenutka imenovanja, smatra se da je podnio ostavku na tu dužnost. Osim toga, članovi radnih sudova prolaze i kontinuirano ospozobljavanje u trajanju od šest tjedana za vrijeme svojeg četverogodišnjeg mandata. Za izvođenje tog ospozobljavanja odgovorno je Ministarstvo rada.

Pravila ponašanja

Članovi radnih sudova polazu prisegu. Podliježu pravilima ponašanja koja vrijede za suce – neovisnost, nepristranost, dostojanstvenost i čestitost – te se moraju ponašati tako da se izbjegne bilo kakva opravdana sumnja u tom pogledu. Osim toga, obvezni su čuvati povjerljivost u postupku donošenja odluka. Uredbom br. 2016-1948 od 28. prosinca 2016. o profesionalnoj etici i disciplinskim postupcima za članove radnih sudova, donesenom u okviru primjene Zakona br. 2015-990 od 6. kolovoza 2015. o rastu, aktivnosti i ravnopravnim gospodarskim mogućnostima, u Zakon o radu dodan je novi članak R.1431-3-1, kojim je Vrhovnom vijeću članova radnih sudova (*Conseil supérieur de la prud'homie*) povjerena zadaća izrade kodeksa ponašanja za članove radnih sudova, koji se mora javno objaviti.

Vrhovno vijeće članova radnih sudova odobrilo je kodeks ponašanja 26. siječnja 2018.

Status

Aktivni članovi radnih sudova imaju status zaštićenih zaposlenika, što znači da ne mogu dobiti otkaz bez prethodnog odobrenja inspektorata rada, te imaju pravo biti odsutni s radnog mjestu tijekom radnog vremena.

Takvi izostanci računaju se kao stvarno radno vrijeme za koje ti zaposlenici primaju naknadu od poslodavca i imaju prava koja proizlaze iz sustava socijalne sigurnosti. Prema tome, vrijeme provedeno u radu za radni sud tijekom radnog vremena ne podrazumijeva gubitak plaće ni povezanih naknada. Iznos te plaće poslodavcu nadoknađuje država.

Predstavnici poslodavaca i zaposlenika koji su članovi radnih sudova, a koji ne pripadaju prethodno navedenoj kategoriji (tražitelji zaposlenja, umirovljenici, članovi koji dužnosti na radnim sudovima obavljaju izvan svojeg radnog vremena), primaju naknadu za rad na radnim sudovima po tarifi koja se utvrđuje zakonodavnom uredbom (*décret*).

Mogu dobiti naknadu i za putne troškove.

Suci trgovačkih sudova

Na cijelom području kontinentalne Francuske postoje 134 prvostupanska trgovačka suda, osim na području Alsace-Moselle (gdje trgovačke sporove rješava odjel regionalnog suda, u skladu s iznimkom na temelju lokalnog prava), dok u prekomorskim područjima postoji devet mješovitih trgovačkih sudova.

Trgovački sudovi nadležni su za rješavanje sporova među trgovcima ili između trgovaca i trgovačkih društava te sporova o trgovačkim transakcijama.

Suci trgovačkih sudova (*Juges consulaires*) trgovci su ili upravitelji poduzeća, stoga imaju profesionalno iskustvo u poslovanju.

Trenutačno postoji više od 3400 sudaca trgovačkih sudova.

Njih biraju njihovi kolege trgovci u izbornom postupku s dvije faze koji se provodi svake godine.

Biraju se na početni mandat od dvije godine. Nakon toga mogu biti ponovno izabrani na najviše četiri mandata od četiri godine na istom sudu ili bilo kojem drugom trgovačkom sudu, osim predsjednika kojemu mandat istječe – on može biti ponovno izabran na peti mandat samo kao član suda.

Polažu prisegu i podliježu istom kodeksu ponašanja kao i profesionalni suci.

Svoju dužnost obnašaju volonterski. Da bi mogli obnašati dužnost, moraju biti na raspolaganju i preuzeti osobnu obvezu u pogledu tog posla, a ponajprije obvezu sudjelovanja u neophodnom početnom i kontinuiranom ospozobljavanju.

Zakonom br. 2016-1547 od 18. studenoga 2016. o osvremenjivanju pravosudnog sustava za potrebe 21. stoljeća uvedena je velika reforma statusa sudaca trgovačkih sudova. Konkretno, revidirane su odredbe o njihovu kodeksu ponašanja i disciplinskim postupcima te je pojačana profesionalizacija njihove funkcije uvođenjem obveznog početnog i kontinuiranog ospozobljavanja, koje provodi Nacionalna sudačka škola.

Prisjednici na sudovima socijalne sigurnosti

Prisjednike na sudovima socijalne sigurnosti (*tribunaux des affaires de la sécurité sociale*) imenuje na mandat od tri godine prvi predsjednik žalbenog suda s popisa kandidata koji je konkretnom sudu podnio regionalni direktor za mlade, sport i socijalnu koheziju, a koje su predložile najreprezentativnije strukovne i profesionalne organizacije.

Zakonom od 18. studenoga 2016. o osvremenjivanju pravosudnog sustava za potrebe 21. stoljeća ukinuti su sudovi socijalne sigurnosti, a njihovi predmeti, počevši od 1. siječnja 2019., preneseni su na posebno određene regionalne sude. Prisjednici će svoje predmete odsad rješavati na tim sudovima.

Prisjednici na sudovima za nesposobnost

Prisjednike na sudovima za nesposobnost (*tribunaux du contentieux de l'incapacité*) imenuje na mandat od tri godine prvi predsjednik žalbenog suda nadležnog za to područje ili regionalni direktor za mlade, sport i socijalnu koheziju s popisa kandidata koje su predložile najreprezentativnije strukovne i profesionalne organizacije.

Zakonom od 18. studenoga 2016. o osvremenjivanju pravosudnog sustava za potrebe 21. stoljeća ukinuti su sudovi za utvrđivanje radne nesposobnosti, a njihovi predmeti, počevši od 1. siječnja 2019., preneseni su na posebno određene regionalne sudove. Prisjednici će svoje predmete odsad rješavati na tim sudovima.

Prisjednici u vijećima regionalnih sudova za pitanja socijalne sigurnosti

Od 1. siječnja 2019. ti prisjednici sjede u vijećima regionalnih sudova koji su posebno određeni za rješavanje sporova povezanih s pitanjima socijalne sigurnosti i socijalne pomoći.

Njih na mandat od tri godine imenuje prvi predsjednik žalbenog suda, nakon savjetovanja s predsjednikom regionalnog suda, s popisa kandidata za određeni sud koji je sastavio prefekt, a koje su predložile najreprezentativnije strukovne i profesionalne organizacije.

Kandidati moraju biti francuski državljeni u dobi od najmanje 23 godine, moraju ispunjavati uvjete za članove porote, ne smiju biti kažnjavani za kaznena djela na temelju Zakona o ruralnim područjima i morskom ribolovu ili Zakona o socijalnoj sigurnosti te ne smiju biti članovi odbora organizacije za socijalnu sigurnost ili udruženja za uzajamnu pomoći. Njihove su dužnosti spojive s dužnostima članova radnih sudova.

Prisjednici na sudovima za maloljetnike

Prisjednike na sudovima za maloljetnike (*tribunaux pour enfants*) imenuje na mandat od četiri godine ministar pravosuđa s popisa kandidata koji podnosi prvi predsjednik žalbenog suda nadležnog za predmetni sud za maloljetnike.

Kandidati moraju biti francuski državljeni u dobi od najmanje 30 godina te imati poseban interes, u bilo kojem svojstvu, za pitanja koja se odnose na mlade.

Prisjednici na sudovima za poljoprivredno zemljište

Prisjednike na sudovima za poljoprivredno zemljište (*tribunaux paritaires des baux ruraux*) imenuje na mandat od šest godina prvi predsjednik žalbenog suda s popisa kandidata za određeni sud koji je sastavio prefekt, a koje su predložile najreprezentativnije profesionalne organizacije ili organizacije vlasnika zemljišta.

Uključuju zakupodavce koji nisu ujedno i zakupoprimci te zakupoprimce koji nisu ujedno i zakupodavci. Podijeljeni su, prema potrebi, na dva odjela zajedničkog suda – jedan odjel koji se sastoji od zakupodavaca i zakupoprimaca na temelju ugovora o zakupu i drugi odjel koji se sastoji od zakupodavaca i zakupoprimaca na temelju ugovora o napolici.

Kandidati moraju biti francuski državljeni u dobi od najmanje 26 godina, ne smiju biti lišeni građanskih prava, prava građanina ili profesionalnih prava te moraju u trenutku kandidature barem pet godina biti zakupodavci ili zakupoprimci na temelju ugovora o zakupu ili ugovora o napolici.

Sudski tajnici

Sudski tajnici (*greffiers*) specijalisti su za pravni postupak koji pomažu sucima pri sastavljanju sudskega dokumenta i odgovorni su za provjeru akata suda ako to propisi zahtijevaju.

Sudski tajnici blisko surađuju sa sucem te pritom pomažu u pripremi i obradi predmeta i provode pravna istraživanja. Sastavljaju odluke i podneske prema uputama sudaca. U okviru pružanja usluga informiranja i pomoći javnosti sudskim tajnicima mogu se povjeriti zadaće pružanja informacija, smjernica ili pomoći korisnicima pri ispunjavanju sudske formalnosti ili postupaka, a mogu im se povjeriti i dužnosti profesionalnog ospozobljavanja.

Većina **dužnosti** sudskega tajnika obavlja se u **različitim uredima sudova**. Ovisno o veličini i strukturi suda, sudski tajnici mogu obavljati rukovodeće funkcije kao voditelji ili zamjenici voditelja tajništva suda ili kao voditelji odjela.

Glavni sudski tajnik [PDF \(378 Kb\)](#) [en](#)

Sudski tajnik [PDF \(375 Kb\)](#) [en](#)

Prema stanju od 1. siječnja 2018. broj zaposlenih kojima je upravljao Odjel za ljudske potencijale u sudske tajništve Ministarstva pravosuđa iznosio je 10 931, od čega je njih 9368 bilo raspoređeno na sudove.

Odvjetnici

Odvjetnici (*avocats*) su službenici suda i članovi neovisne slobodne profesije. Pravila kojima je ta profesija uređena uglavnom su propisana Zakonom br. 71-1130 od 31. prosinca 1971. o reformiraju određenih sudske i pravnih profesija i Uredbom (*décret*) br. 91-1197 od 27. studenoga 1991. o ustroju profesije odvjetnika. Zakonom br. 90-1259 od 31. prosinca 1990., kojim je izmijenjen Zakon iz 1971., zajedno s njegovim provedbenim uredbama, stvorena je nova profesija odvjetnika (*avocat*) spajanjem dotad postojećih profesija odvjetnika (*avocat*) i pravnog savjetnika (*conseil juridique*). Zakonom od 25. siječnja 2011. o reformiraju pravnog zastupanja pred žalbenim sudovima spojene su pak funkcije odvjetnika i pravnog zastupnika na žalbenom sudu (*avoué près les cours d'appel*).

U svojem svakodnevnom radu odvjetnici imaju dvije funkcije: prva je pomaganje klijentima i zastupanje klijenata na sudu (sudska funkcija), a druga je davanje pravnih savjeta i sastavljanje pravnih akata (pravna funkcija).

Prema članku 4. stavku 1. Zakona od 31. prosinca 1971. odvjetnici praktički monopoliziraju pomaganje strankama i zastupanje stranaka pred sudovima, sudske tijelima i disciplinskim sudovima svih vrsta.

Ne postoji nacionalno udruženje odvjetnika jer odvjetnici žele zadržati odgovarajuću zastupljenost svih odvjetničkih komora. U kontinentalnoj Francuskoj i prekomorskim francuskim područjima postoji 16 odvjetničkih komora (*barreaux*), od kojih je svaka komora pridružena određenom regionalnom sudu (*tribunal de grande instance*) te svakom predsjedava predsjednik (*bâtonnier*), a vodi je vijeće odvjetničke komore (*conseil de l'ordre*). Vijeće odvjetničke komore bavi se svim pitanjima koja se odnose na prakticiranje profesije, osigurava da odvjetnici ispunjavaju svoje dužnosti i štiti njihova prava.

Nacionalno vijeće odvjetničkih komora (*Conseil national des barreaux – CNB*), osnovano Zakonom od 31. prosinca 1990. (članak 15.), priznato je kao tijelo od javne koristi (*établissement d'utilité publique*) i ima pravnu osobnost. Odgovorno je za zastupanje pravne profesije u odnosima s javnim tijelima te za osiguravanje usklađenosti pravila i prakse profesije.

Nacionalno vijeće odvjetničkih komora ima internetske stranice na kojima se svima omogućuje slobodan pristup informacijama o ustroju profesije, aktualnim pitanjima u vezi s profesijom i imeniku svih odvjetnika članova francuskih odvjetničkih komora. Većina većih komora ima vlastite internetske stranice, koje su besplatne i dostupne svima. Njihove adrese nalaze se u imeniku odvjetničkih komora dostupnom na internetskim stranicama CNB-a.

CNB donosi Nacionalna pravila ponašanja kroz regulatorne odluke koje se objavljaju u Službenom listu i izravno se primjenjuju na odvjetnike.

Odvjetnici pri dvama francuskim vrhovnim sudovima, Državnom vijeću i Kasacijskom sudu, čine zasebnu profesiju: oni su javni službenici koje odlukom imenuje ministar pravosuđa i imaju isključivo pravo zastupanja stranaka pred tim sudovima. Pravila kojima se uređuje ta profesija propisana su uglavnom u Odluci (*ordonnance*) od 10. rujna 1817. o uspostavi reda odvjetnika pri Državnom vijeću i Kasacijskom sudu, Uredbi (*décret*) br. 91-1125 od 28. listopada 1991. o uvjetima za pristupanje profesiji i Uredbi (*décret*) br. 2002-76 od 11. siječnja 2002. o disciplinskim pravilima za tu profesiju.

Odvjetnici na vrhovnim sudovima čine posebnu komoru ili red, na čelu kojeg je predsjednik, a kojem u radu pomaže vijeće komore sastavljeno od 11 članova. To je tijelo odgovorno za osiguravanje profesionalne discipline i zastupa profesiju.

Više pojedinosti nalazi se na internetskim stranicama [Reda odvjetnika pri Državnom vijeću i Kasacijskom sudu](#).

Postoji li baza podataka za ovo područje?

Postoji baza podataka koju vodi Nacionalno vijeće odvjetničkih komora i koja obuhvaća [popis odvjetnika upisanih pri svakoj odvjetničkoj komori u Francuskoj](#).

Je li pristup tim informacijama besplatan?

Pristup bazi podataka na internetskim stranicama [Nacionalnog vijeća odvjetničkih komora](#) besplatan je.

Javni bilježnici

Organizacija

Javni bilježnik (*notaire*) javni je pravni službenik imenovan odlukom (*arrêté*) ministra pravosuđa. Međutim, javni bilježnici djeluju kao neovisna slobodna profesija. Pravila kojima se uređuje ta profesija propisana su uglavnom Zakonom od 25. ventôse godine XI. (datirano prema francuskom republikanskom kalendaru), Odlukom (*ordonnance*) br. 45-2590 od 2. studenoga 1945., Uredbom (*décret*) br. 45-0117 od 19. prosinca 1945. o organizaciji profesije javnog bilježnika, Uredbom (*décret*) br. 73-609 od 5. srpnja 1973. o profesionalnom osposobljavanju i uvjetima za pristupanje profesiji javnog bilježnika i Uredbom (*décret*) br. 78-262 od 8. ožujka 1978. o javnobilježničkim tarifama.

Profesija je **organizirana u komore javnih bilježnika** na razini departmana i u vijeća na regionalnoj razini, koji su odgovorni za reguliranje i disciplinu javnih bilježnika na svojim područjima. U odnosima s nacionalnim tijelima profesiju zastupa **Vrhovno vijeće javnih bilježnika** (*Conseil supérieur du notariat*).

Osim što ima ulogu u zastupanju profesije u odnosima s javnim tijelima, zadatku je Vrhovnog vijeća javnih bilježnika sprečavati i rješavati profesionalne sporove između javnih bilježnika koji ne pripadaju istom regionalnom vijeću. **Vrhovno vijeće javnih bilježnika** ima besplatne internetske stranice na kojima su opisane glavne značajke profesije i na kojima se nalazi **imenik javnih bilježnika i njihovih komora i vijeća u departmanima i regijama**.

Uloga i funkcije

Javni bilježnici ovlašteni su **izdavati vjerodostojne isprave**, koje su izvršive bez potrebe za dobivanjem sudskega naloga.

Javni bilježnici imaju i zadaću **savjetovanja** pojedinaca i poduzeća, koje može, ali i ne mora biti povezano sa sastavljanjem službenih dokumenata, a uz svoju glavnu djelatnost mogu imati i ulogu u **upravljanju imovinom i imovinskim transakcijama**.

Ostale pravne profesije

Sudski izvršitelji

Sudski izvršitelji (*huissiers de justice*) javni su pravni službenici koje odlukom (*arrêté*) imenuje ministar pravosuđa. Međutim, oni djeluju kao neovisna slobodna profesija. Pravila kojima se uređuje ta profesija propisana su uglavnom Zakonom od 27. prosinca 1923., Odlukom (*ordonnance*) br. 45-2592 od 2. studenoga 1945., Uredbom (*décret*) br. 56-222 od 29. veljače 1956. i Uredbom (*décret*) br. 75-770 od 14. kolovoza 1975.

Oni jedini smiju dostavljati sudske dokumente i izvršavati sudske naloge i izvršive naloge ili isprave. Osim toga, smiju na nalog suda ili zahtjev pojedinka sastavljati izješća o službenim nalazima. Osim svoje glavne djelatnosti smiju djelovati i kao izmiritelji, upravitelji imovinom ili zastupnici u osiguranju, pod uvjetom da najprije obavijeste svoju regionalnu komoru sudske izvršitelje i glavnog javnog tužitelja (*procureur général*) pri žalbenom sudu za svoje područje. Za radnje koje poduzimaju u građanskim i trgovačkim stvarima u svojoj nadležnosti sudske izvršitelje dobivaju novčanu naknadu prema fiksnim tarifama utvrđenima u Uredbi (*décret*) br. 96-1080 od 12. prosinca 1996.

Profesiju zastupaju komore na razini departmana i regija u mjesnoj nadležnosti svakog žalbenog suda. Postoji nacionalna komora koja zastupa cijelu profesiju u odnosima s javnim tijelima i rješava sporove između komora i između sudske izvršitelje koji ne pripadaju istoj regionalnoj komori.

Nacionalna komora sudske izvršitelje ima besplatne internetske stranice na kojima su opisane glavne značajke profesije i na kojima se nalazi **imenik sudske izvršitelje**.

Odlukom (*ordonnance*) od 2. lipnja 2016. uspostavljena je nova profesija sudske izvršitelje (*commissaire de justice*), koja će od 1. srpnja 2022. zamjeniti staru profesiju sudske izvršitelje (*huissier de justice*) i profesiju voditelja sudske dražbi (*commissaire-priseur judiciaire*).

Tom se odlukom propisuju pravila kojima se uređuje profesija sudske izvršitelje (*commissaires de justice*) i predviđa se prijelazni režim za postupno uvođenje te nove profesije do 1. srpnja 2022. Budući da su uloge sudske izvršitelje (*huissier de justice*) i voditelja sudske dražbi (*commissaire-priseur judiciaire*) djelomično slične i komplementarne, donesena je odluka o racionalizaciji postojeće organizacije tih profesija i njihovu spajaju u jednu (novu) profesiju sudske izvršitelje (*commissaire de justice*).

Pravila kojima se uređuje ta nova profesija sudske izvršitelje u potpunosti će se primjenjivati od 1. srpnja 2022. Ta će nova profesija od 1. srpnja 2026. u potpunosti zamjeniti stare profesije: sudske izvršitelje (*huissiers de justice*) i voditelje sudske dražbi (*commissaires-priseurs judiciaire*) koji nisu prošli posebno osposobljavanje radi stjecanja kvalifikacije novih sudske izvršitelje (*commissaires de justice*) prestat će obavljati djelatnost. Od 1. siječnja 2019. nova Nacionalna komora sudske izvršitelje (*Chambre nationale des commissaires de justice*) zamjenit će stare nacionalne komore sudske izvršitelje (*huissiers de justice*) odnosno voditelja sudske dražbi (*commissaires-priseurs judiciaire*) radi pripreme za postupno usklađivanje, a potom i spajanje tih dviju profesija.

Ostali službenici suda

Tajnici trgovinskih sudova (*greffiers de tribunaux de commerce*) javni su pravni službenici čija je glavna zadaća pomagati članovima trgovinskog suda tijekom rasprava i predsjedniku suda u svim njegovim upravnim zadaćama. Upravljaju sudske registre i brinu o tome da se registar trgovine i trgovinskih društava (*registre du commerce et des sociétés – RCS*) te sudske imenik i spisi pravilno vode. Izdaju službene preslike i odgovorni su za stavljanje sudske pečata, brinu o novcu položenom u registru te sastavljaju dokumente za registar i druge formalne dokumente u svojoj nadležnosti.

Profesija je uređena člancima od L.741-1 i dalje do R.741-1 Trgovačkog zakonika.

Profesiju u odnosima s javnim tijelima zastupa **Nacionalno vijeće tajnika trgovinskih sudova** (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce – CNGTC*), koje je priznato kao tijelo od javne koristi (*établissement d'utilité publique*) i ima pravnu osobnost, a odgovorno je za zastupanje kolektivnih interesa profesije. Ono organizira početno i kontinuirano osposobljavanje tajnika sudova i osoblja za registar i profesionalne ispite te olakšava i nadzire provedbu pripravnosti. Više informacija o tim pitanjima nalazi se na internetskim stranicama [Nacionalnog vijeća tajnika trgovinskih sudova](#).

Tajnici trgovinskih sudova [PDF](#) (366 Kb) [en](#)

Tajnici trgovinskih sudova s ugovorom o radu [PDF](#) (366 Kb) [en](#)

Pravni savjetnici / interni pravnici

Profesija **pravnog savjetnika** (*conseil juridique*) spojena je s profesijom odvjetnika (*avocat*) Zakonom br. 90-1259 od 31. prosinca 1990.

Pravnici (*juristes*) koji nisu neovisni odvjetnici (*avocats*), nego rade kao interni pravnici u poduzećima, ne podliježu nikakvim posebnim profesionalnim propisima.

Posljednji put ažurirano: 10/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.